

Guía Docente				
Datos Identificativos			2015/16	
Asignatura (*)	Principios económico-contables da empresa		Código	612G01005
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Análise Económica e Administración de Empresas			
Coordinación	Salcines Cristal, Jose Venancio		Correo electrónico	venancio.salcines@udc.es
Profesorado	Novo Corti, Maria Isabel		Correo electrónico	isabel.novo.corti@udc.es
	Salcines Cristal, Jose Venancio			venancio.salcines@udc.es
Web				
Descrición xeral	Esta materia está dirixida aos estudantes de primeiro curso do Grao en Dereito. Ten a consideración de materia básica porque nela estúdanse conceptos fundamentais de economía e de contabilidade, útiles non só para os estudantes de Dereito como tales, senón tamén como cidadáns que consomen, invisten, reciben subvencións públicas, pagan impostos e adoptan outras moitas decisións en materia económica. Tendo en conta que a materia é parte fundamental de toda actividade financeiro, empresarial, social, xurídica ou política a disciplina resulta necesaria e imprescindible dentro do contexto da titulación. A materia consta de seis créditos ECTS. Nela, explícanse os conceptos básicos, instrumentos e criterios necesarios para ter un coñecemento xeral sobre as cuestións económico-contables máis relevantes. O seu desenvolvemento está pensado para alumnos que se inician no estudo da economía e da contabilidade, e que necesitan ter unha visión global das mesmas e das diferentes cuestións e problemática que a integran. Expómonos o coñecemento dos principios económicos contables como unha disciplina de carácter multidisciplinar e como tal non pretendemos estudar o tema en toda a súa extensión e profundidade, senón simplemente ofrecer o alumno unha visión panorámica da mesma, como corresponde á idea dun programa ao nivel dunha materia integrada nun grao de Dereito. O considerable progreso nos programas específicos de contabilidade e no tratamento informático dos datos proporcionan unhas achegas fundamentais para facilitar a comprensión e a execución dos conceptos básicos desta disciplina.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A4	Percepción do carácter interdisciplinar dos problemas xurídicos.
A7	Coñecemento das estruturas xurídico-políticas de ámbito nacional e internacional.
A9	Capacidade para o manexo de fontes xurídicas (legais, xurisprudenciais e doutrinais).
A15	Capacidade de negociación e mediación.
B1	Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	Aprender a aprender.
B7	Resolver problemas de forma efectiva, valorando a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

B8	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo, entendendo, tamén, a importancia da cultura emprendedora.
B9	Traballar de forma autónoma con iniciativa tendo en conta a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a vida.
B10	Traballar de forma colaborativa.
B11	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo, amosando capacidade de expresión tanto oral como escrita en calquera das linguas oficiais da comunidade autónoma, así como nun idioma estranxeiro.
B13	Capacidade para utilizar a rede informática (internet) na obtención de información e na comunicación de datos e, en xeral, capacidade para empregar as ferramentas básicas das TIC necesarias para o exercicio da súa profesión.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer os fundamentos básicos da economía, tanto na súa vertente macroeconómica como microeconómica, adquirindo coñecementos das principais fontes de referencia en economía, que lle faciliten ao estudante coñecer o funcionamento da economía nun contexto social e xurídico global, mediante unha aprendizaxe significativa.	A4	B6	C4
	A7	B7	C5
	A9	B8	C7
	A15	B11	C8
Contribuír a comprender o funcionamento real da economía e da contabilidade na sociedade contemporánea. Paralelamente formularse a obriga de todo cidadán de contribuír cos seus coñecementos a tratar de resolver as necesidades colectivas e unha mellor comprensión da natureza e problemática destas últimas.		B13	
		B1	
		B5	
Coñecer a armazón financeiro, empresarial, social, xurídico ou político e alcanzarse unha percepción xeral dos problemas macroeconómicos e microeconómicos, en entornos internacionais globalizados, así como dende o punto de vista dun país en concreto, para poder desenvolverse en axeitadamente dentro o ámbito económico-xurídico, tendo presente o enfoque da economía ao servizo das persoas, como fonte de xeración de benestar. Así mesmo, o alumnado familiarizarse coa aprendizaxe e a resolución de problemas, de forma reflexiva crítica e autónoma.	A4	B6	C3
	A7	B7	C4
	A9	B8	C5
	A15	B9	C7
		B10	
		B11	
		B12	
		B13	
		B1	
		B5	

Contidos	
Temas	Subtemas
INTRODUCCIÓN. EL PENSAMIENTO ECONÓMICO	1. Introducción. Conceptos básicos 2. Pensamiento Económico. Las principales escuelas de pensamiento económico: desde Aristoteles hasta el marginalismo.

MACROECONOMÍA Y FINANZAS	1. La Demanda Agregada. Componentes de la demanda agregada 2. Sistema Financiero. Marco estructural del sistema financiero español. El tipo de interés. Determinantes de la demanda y la oferta de dinero 3. El Mercado de Dinero. El Modelo LM
MICROECONOMIA, MERCADOS Y COMPETENCIA	1. Los consumidores: teoría del consumo 2. La empresa: teoría de la producción y de los costes 3. Los mercados competitivos 4. La competencia imperfecta: Monopolio, competencia monopolíticas y oligopolio 5. Los mercados de factores: mercado de trabajo y desempleo

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	B6 B9 B10 B12 C3	10	30	40
Sesión maxistral	B6 B7 B8 B13 B1 B5	25	60	85
Eventos científicos e/ou divulgativos	A4 A7 A9 A15 B8 B11 C4 C5 C7 C8	5	0	5
Proba mixta	B7 B1 B5	2	0	2
Atención personalizada		18	0	18
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Os alumnos resolverán cuestións relacionadas con cada un dos capítulos do temario. O profesor explicará previamente a metodoloxía que debe seguirse e a orientación bibliográfica.
Sesión maxistral	O profesor explicará cada un dos temas do programa, insistindo nos conceptos fundamentais e as súas relacións. A asistencia a clase ten a consideración de obrigatoria, aínda que non se pasará lista.
Eventos científicos e/ou divulgativos	Asistirase aos eventos suxeridos pola equipa docente, que resulten de interés para o alumnado, en relación coa asignatura, como por exemplo conferencias, mesas redondas, exposicións, etc.
Proba mixta	O exame final da materia que será escrito. Poderá constar de preguntas breves, preguntas de ensaio ou de preguntas de opción múltiple.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	O profesor estará diponible para á atención personalizada ao estudantes sempre que eles o requiran, para aqueles temas que estimen oportunos en relación co temario da asignatura. Particularmente para a resolución de casos.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	B6 B9 B10 B12 C3	Terase en conta a resolución dos casos e a participación na clase	30
Proba mixta	B7 B1 B5	Valoraranse os coñecementos e capacidades mostradas polo alumnado nas probas propostas pola equipa docente	70

Observacións avaliación
El sistema de evaluación es el siguiente: a) Evaluación Continua: 30 por ciento b) Examen: 70 por ciento. La prueba de ensaio (preceptivo examen final) será escrito. El sistema de calificación fluctúa de 0 a 10 puntos.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Krugman, P. & Wells, R. (2004). Economics. Worth Publishers - Krgman, P., Wells, R. & Graddy, K. (2014). Fundamentos de Economía. Reverté - Salcines, J. V. & Barros, E. (2010). Historia del Pensamiento Económico. Escuela de Finanzas - Salcines, V. (2010). Sistema Financiero Español. Escuela de Finanzas
Bibliografía complementaria	- Pindyck, R.S. & Rubinfeld, D.L. (2012). Introducción a la Economía: Microeconomía. Pearson. Prentice Hall - Frank, R.H. (2010). Microeconomics and Behavior. McGraw-Hill

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías